

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINECA.

Pretutu abonamentului :	Pretulu inserțiilor :	Corespondintiele sè se adreseze la Redacțiunea dela
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienn cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	„BISERIC'A si SCÓL'A“
„ „ „ „ „ jum. anu 2 „ 50 „		Er banii de prenumeratiune la
Pentru Romani'a si strainatate pe an 14 franci		TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.
„ „ „ „ „ j. a. 7 franci		

Lucrulu de mana pentru invetiatori.

In anulu 1882, in 1 Decemvre s'a deschisu scól'a normala superióra pentru lucrulu de mana in Paris.

Primulu cursu s'a hotaritu pentru unu auu; necesitatea inse cere intregire, si deja se facu preparatiuni pentru deschiderea cursului alu doilea.

Scopulu acestei scóle in Paris la infintiarea ei a fostu si este a formá profesori, cari se instruceze pre elevii din preparandiele franceze in lucrulu de mana.

Cei-ce voru a fi primiti in acestu institutu trebuie se produca diplom'a de profesoru, adeca brevetulu de capacitate, si se faca unu esamenu de receptiune, in care trebuie se dovedésca, cum-cà posedu cunoscintie suficiente din fisica, chemia si din istori'a naturala.

Lânga institutu este unu locu de gimnastica, o gradina botanica si agrii necesarii.

In institutu de presinte se afla 48 de elevi, 30 locuescu in localitatile institutului. Instrucțiunea este gratuita. Elevii, cei-ce deja fusesera invetiatori primescu neintreruptu lefele loru; éra cari nu avusera inca posturi, primescu o subvențiune lunaria.

Pentru invetiamentulu teoreticu scientificu sunt 7 profesori; éra pentru lucrulu practicu sunt 10 maestri.

Lucrurile facute de elevi remanu proprietatea loru. Materialulu necesariu pentru laboratorii si ateliere este preliminaru pre luna la 150 fr. de elevu, pre anu 72,000 fr. si le platesce statulu.

Dupa programu 1¹/₂ óra pre di sunt pentru teoria, si 4¹/₂ óre pentru lucrurile mecanice in atelieru.

Diminéti'a se facu deprinderile mecanice intru lucrarea lemnului, dupa amédi se deprindu intru lucrarea metaleloru, si fiesce-care elevu face

unu anumitu numeru de modele si fia-care elevu este tienutu a face probe de lectiuni cu conscolarii sei in fati'a profesoriloru.

Intr'unu laboratoriu anume se deprindu elevii cu fotografi'a practica. Acést'a spre scopulu de a castigá mai cu séma ilustratiuni din istori'a naturala.

Se facu si dese excursiuni cu scopu de a aduná colectiuni geologice.

Scól'a posedu unu museu bogatu in colectiuni de lucrari de lemnu din scól'a svedica etc.

D. Salicis este directorulu institutului. Lui i s'a concediatu, pentru ca dinsulu facuse mai multa propaganda pentru infintiarea lui.

Am crediutu de lipsa a atrage atentiunea puclicului nostru; ce se intereséza de desvolta-rea invetiamentului nostru poporalu; mai cu séma inse a onorateloru senate scolare asupra acestei scóle.

Este constatatu, cum-ca scól'a poporala remanendu totu numai pre terenulu teoriei si-face lucrulu numai de jumetate.

Astfeliu scól'a va desvoltá rationamentulu pana la frumosulu gradu. Ce folosu inse déca cinev'a lucra numai din gura, spunendu multe bune si frumóse; éra din mani nu póte ispraví nimic'a, sau fórte putienu.

Scól'a poporala trebuie se-si faca lucrulu deplinu, si acést'a se va intemplá, daca dens'a va completá invetiamentulu prin deprinderi tehnice de pre terenulu industriei si prin espunerea de modeluri pentru astfeliu de lucrári.

„Agricultur'a, rationabila nu póte prosperá fara industria“ („Observatoriulu“ Nr. 86 1884 p. 1. colon'a 1).

Scól'a poporala vá fi singura in stare a ferí industri'a nóstra nationala casnica, ca se nu fia resbita si inecata de productele fabriceloru, cari prin eftinitatea loru si-facu locu in casa

tieranului si in schimbu i-d'au tempu spre a se poté strică prin siedere si a decadé moralicesce.

Scól'a poporala póte dá directiune desvoltării industriei nóstre si perfectionarei; din carea cu timpu si la noi voru poté resarí etablissement si fabrice mai mici si si mai mari.

Scól'a svediana a adusu poporatiuniloru ei mare bine prin introducerea lucrariloru industriale. In Germani'a in multe pedagogii se propune preparandiloru lucrulu practic industrialu: chiar si asta véra s'a fostu deschisu in Leipzig cursu suplementariu de siése septamani pentru initiarea si deprinderea invetiatoriloru poporali in lucrulu si metodulu lucrului industrialu.

Daca aceste tieri cu industria fórte inaintata dau scólei loru poporale sarcin'a de a plantá in micide odrasle a le popóreloru loru indemnulu si deprinderea pentru munc'a industrialá si le predisponu pentru acést'a; cu cât mai vertosu poporulu nostru, care prin industri'a straina este exploatatu si asia dicendu economiccesce aservitu are trebuintia, ca prin scól'a sa poporala se intregéscá o mare lacuna din educatiunea sa!

S'a jertfitu multu mai vertosu din partea ilustriloru nostri prelati bisericesci, cá se provéda scólele pedagogice cu profesori inzestrati cu pregatiri speciale sciintifice, si spre glori'a loru eterna, fia disu, le-a succesu. Se sperámu, cá atât venerabilele senate scolare, cât si fundatiunea fericitului Gozsdu, precum si Asociatiunea transilvana pentru cultur'a poporului romanu, carea din urma sacrifica insemnate sume pentru elevi si sodali industriasi pre fiecare anu, si-voru indreptá privirile asupra scólei poporale si asupra astoru feliu de institute ca „Ecole normale supérieure de travail manuel din Paris.

Reciti'a Decemvre 1884.

Ioanu Simu,
invetiatoriu.

Inim'a si desvoltarea ei.

(Continuare).

Prin minte pasimu in relatiune cu viéti'a esterióra, prin inima, cu noi insine; mintea e independenta, liniscita; inim'a e dependenta, iritafiósa; mintea e objectiva si mai multu desparte; inim'a este subiectiva si unesce.

Dar se deosebesce inim'a si de vointia, cáci de si suntu casuri, cand in faptele nóstre ne conduce immediatu inim'a, aceste fapte nu le potemu calificá de atari, deórece vointi'a totdeún'a presupune o resolutiune libera.

Inim'a e temeiulu simtiemintelor, a motiunelor si a patimelor.

Sub simtieminte intielegemu miscarea inimei, care e insocita totdeún'a de o dispusetiune

placuta seau neplacuta. Emotiunile asemenea sunt simtieminte, inse simtieminte iritate, vehemente, cari ne ocupa pre nesciutu, ne turbura mintea, dar apoi tocmai asia de iute se si nimicescu. — Patimele sunt inclinarile, cari au ajunsu predominantorie mintei, si se potu considerá mai multu ca unu feliu de morburi ale inimei.

Incát pentru impartirea simtiemintelor, emotiuniloru si a patimelor, dámu de diferite si o-puse pareri, ce e si naturalu. Daca vomu luá lucrulu bine la socotéla, trebue se vedemu, cá câte sunt imaginele, atâte sunt emotiunile, si câte sunt pottele, atâte sunt si patimele, de unde urméza, cá impartirea loru corecta nu este cu putintia. Inse pentru de a ni usiorá studiulu, totusi trebue se le grupámu.

Simtiemintele le grupámu in: simtieminte sensuale, intelectuale, morale, religióse, estetice si umane.

Simtiemintele sensuale se nascu sub presiunea fenomenelor fisice, precum e — de exemplu — sanatatea si morbulu; ceea este placuta, estu din urma neplacutu.

Simtiemintele intelectuali se nascu din reactiunea activitatiloru mintei. Si anume, ni-zace in natura, ca se scrutámamu in continuu adevéru, de care seau ne apropiámu, seau nu; in casulu primu se nascu in noi simtieminte positive, in casulu alu doilea negative. Intre simtiemintele intelectuali numerámu dubietatea, credinti'a si speranti'a.

Simtiemintele morale se referescu la bunulu, seau la reulu moralu, si se nascu din judecarea unui faptu moralu seau nemoralu si din susceperea demnitáti nóstre omenesci, fara considerare cá óre noi insine, seau altulu a efeptuitu faptulu din cestiune. In viéti'a morala inca snutu legi. Consonarea unui faptu cu legile vietiei morale escita simtiemintulu placutu, contrariulu neplacutu.

Simtiemintulu religiosu este unu feliu de dispusetiune a inimei, ce se escita prin cunóscrea majestáti lui Dumnedieu. E adevéru, cá pre Dumnedieu singuru nu-lu potemu cuprinde cu mintea nóstra omenéscá, inse — precum dice Tertullianu — tocmai in nepotenti'a acést'a zace maiestatea lui Dumnedieu.

Simtiemintele estetice sunt acele, cari se nascu in noi, candu privimu unu lucru frumosu, seau urítu, si sunt de atâte felii, câte graduri are frumosulu, si respective urítulu opusu frumosulu.

In fine mai trebue se amintimu simtiemintele umane, cari se escita prin presiunea ce o face asupra nóstra dispusetiunea inimelor consociloru nostri. Sunt si de acei'a, cari dicu, cá simtiemintele umane cadu in sfer'a boldului sensu-

alu, iuse gresiescu, deóre-ce aceste numai dupa o judecata si apretinire precauta se nascu.

Emotiunile, — chiaru din punctu de vedere pedagogicu, — le impartimu in dóue grupe, in emotiuni legatórie si emotiuni deslegatórie.

Emotiuni legatórie sunt acelea, cari nimescu tóte simtiemintele inimei; precum sunt — de esemplu, tém'a, mani'a scl.

Emotiunile deslegatórie numai o parte nimescu din simtiemintele actuale ale inimei, éra pe celelalte le d e s l é g a si le intaresce, — precum e insufletirea, bucuri'a.

(Va urma).

Krates.

O detorintia a protopreviterului.

Din pãrtile Oradiei mari in 28 Noemvre 1884.

Domnule Redactoru! N'am scrieu nici odata in diurnale, pentruca multe sunt necazurile, cu cari are sè se lupte pop'a romanescu dela sate. Acum inse m'am ganditu altcum. Mi-am propusu a-ti scrie, tocma din motivulu, cá se avem ocaziune si noi preotii se spnnem unulu altui'a prin „Biserica si Scol'a“ ce ne dóre, se ne sfãtumu, si in casu de lipsa se ceremu si ajutoriulu celor mai mari.

Eu asia sciu, si asia am invetiatu, domnule redactoru, ca de sfatu bunu si de mangaiare atunci are omulu trebuintia, cand este in necazu si in durere. Preotii nostri, bine, reu, cum potu, o facu acést'a, cand cutare din poporeni sei vinu in astteliu de stare. Cand se intempla in casele poporeniloru sei casuri de morbu, de mórte, seau alte nenorociri, preotulu bunu nu pregeta a-si face detorinti'a, merge la densii, ii-cercetéza, si ii-mangaia cu doctrin'a religiunei, carea tocma in astfeliu de casuri este mai accessibila, si prinde mai bine.

Cine se indeplinésca acést'a inse, cand casulu de durere se intempla in cas'a preotului?

La acést'a ne raspunde legea, carea ne spune, ca parochulu casei preotului este protopreviterulu tractualu, si carele detorintia are a indepliní in cas'a preotului tóte acele functiuni sacre, pre cari are a-le indepliní preotulu in casele parochianiloru sei.

In pãrtile nóstre s'au intemplatu de curend, ca au muritu 3 preoti. Unulu dintre ei a fost preotu teneru, ér doi dintre densii au fost preoti betrani si fórté vrednici, unulu din acesti din urma a servitu 57 de ani la altariulu Domnului.

Din intemplare am fost de facia la tóte aceste 3 inmortentãri. Mi-a caditu inse fórté greu, atât mie, cât si celorlalti colegi ai mei, cand la aceste inmortentãri n'am vediutu si pre protopreviterulu tractualu. Apoi am vediutu, ca

mai indignatu decât noi preotii de facia a fost pentru acésta absentia poporulu.

Eu credu, ca atât preotii, cât si poporulu am avutu dreptate, cand ne-am indignatu pentru absentia parintelui protopreviteru, pentruca aici este vorb'a de implinirea unei detorintie din partea unui superioru in oficiu, pre carele trebuie se-lu vedemu, ca precum ne este superioru dupa lege si positiune in biserica, tocma asia trebuie se ne fie superioru prin esemplulu seu intru implinirea detorintieloru, pentruca daca lipsesce acestu esemplu, atunci biserica suferu. Precum esemplu bunu alu superiorulu este mediloculu celu mai puternicu pentru subalterni de a sporí in cele bune, tocma aceea putere o are si esemplulu reu in directiune contraria, de ce se ferésca Ddiu biserica'nóstra!

La mórtea unui preotu protopreviterulu are detorintia de a mangaiá pre credintiosii, cari perdu pe pastoriulu loru, si in cuventarea funebrala a espune intemplãrile principali din viétia repositulu, si din acelea a scóte si a predá invetiaturi poporulu si altele.

Sunt lucruri de mare insemnatate acestea, si au tóte ratiunea loru pentru preotime si poporu. Apoi pre langa acést'a regulamentul pentru parochii in §-lu 7 prescrie, ca protopreviterulu, respective substitutul seu la mórtea vre unui preotu „se iea in seama lucrurile, ce se tienu de averea biserice, respective de oficiulu parochialu, si se le incredintieze pre langa inventariu presiedintelui comitetulu parochialu, seau — daca mai sunt si alti preoti in parochia — celui mai betranu in oficiu dintre acei'a.“

Asia dice legea, si mai dice totu aceeasi lege si altele, si nu sciu, daca in cele 3 casuri amintite mai sus, s'a efeptuitu ceea ce dice, si ceea ce poruncesce legea.

A priveghiá inse si a controlá, cá legea sè se esecute este afacerea consistoriulu, si eu sum convinsu, ca venerabilulu consistoriu oradanu va controlá cu tóta rigórea, daca s'au efeptuitu, dispusetiunile §-lui 7 din regulamentu in cele trei casuri amintite mai sus. De aceea mi-am tennutu de detorintia a atrage asupra loru atentiunea vener. consistoriu.

Mai nainte de a incheiá aceste sire, fia-mi permis a mai adaoge, ca precum mi-aducu eu aminte, cand s'au intemplatu, de a muritu vicariulu episcopescu din Oradea mare Andreiu Pap, a fost la inmormentare Pré Santi'a Sa, parintele Episcopu. A condusu Insusi ceremoniele funebrali, a predicatu, si a facutu tóte in persóna. Sciu apoi si aceea, ca venirea Pré Santiei Sale a facutu fórté buna impressiune nu numai la clerulu si poporulu nostru, dar si la streini. De asemenea am cetitu, ca Pré Santi'a S'a a partici-

patu la inmortentarea protopresviterului Ioanu Ratiu; apoi cand s'au intemplantu, de au reposatu alti doi protopresviteri, seau asesori consistoriali, Pré Santi'a S'a la toti a tramisu unulu, seau doi din asesorii din centru, cari au condusu ceremonie funebrale si au predicatu spre magaiarea familielor respectiviloru reposati, a clerului si a poporului credintiosu.

De aceea eu socotescu, ca bine ar fi, cá si parintii protopresviteri se indeplinésca si acésta detorintia in totu loculu, unde le concedu impregiurările, cá tóte sè se faca intru buna renduíela, si la tóte ocasiunile se facemu aceea, ce cu dreptu ascépta poporulu dela noi.

Poporulu nostru romanescu, ori cum lu-va crede cinev'a, are o insusire buna: vede tóte ce facu superiorii sei, si apoi incepe a judecá si criticá, si nu este in interesulu nici alu preotimei, nici alu bisericeii, cá critic'a, ce o face densulu se nu fia favorabila preotimei, si mai cu seama dignitariloru bisericesci.

Tóta puterea nóstra in biserica si in scóla se baséza pre superioritatea in inteligintia si pre autoritate; ér autoritatea ni-o potemu insusi numai prin zelu si punctualitate in oficiu si prin o portare de modelu.

Acestea se ni-le notámu cât mai bine cu totii. —

Unu asistentu.

Discursulu

pronuntyatu de S. Sa parintele Stefanu Calinescu la 19 ale curentei cu ocasiunea serbarii Siminariului Nifon.

Celu ce invatia se cante de invetiatura (Rom. XII, 7).

Fratiloru!

Totdeun'a, dar mai cu séma astadi, cuvintele Scripturei, citate aci, trebue se resune cu putere inaintea inimei, inteligentiei si a vointiei nóstre; se fie ascultate cu placere si primite cu bucuria atât de magistri cât si de discipuli.

Serbarea fundarei, a punerei pe calea de functionare a unui institutu de lumina, de invetiatura si educatiune pentru fiii tieriei nóstre, éta scopulu si motivulu venirei, alu gruparei nóstre astadi imprejurulu altariului Maiestatiei divine.

Ce pretiósá este acésta di pentru ómenii luminei si ai adeveralui, pentru ómenii, carii intielegu, si voescu se intieléga scopulu crearei si alu esistentiei omului!

Mai mare bine nu póte face cinev'a neamului omenescu de cât atunci, când i-deschide calea, si-i inlesnesce mijlócele spre a-si implini chemarea s'a aci pre pamentu! Fericiti dar, de o mie de ori fericiti sunt acei'a, cari cu dârnicie si cu dragoste servescu patri'a si omenirea prin asemenea fapte si asiediaminte! Fericitu si binecuventatu este *Fondatorulu* institutului, a carui aniversare o celebramu astadi! Elu a devenitu nemuritoriu in intielesulu celu mai intinsu alu cuventului, cáci numele *Nifon*, pusu pe

frontispiciulu asiediamintului seu va remané vecinica pronuntyatu cu respectu si veneratiune in curgera veacuriloru, nu numai de acei'a, cari se luminéza si se vor luminá si educá aci, dar si de tóta suflarea neamului romanescu recunoscatoriu. Analele sciintiei si ale luminei Romanismului vor scrie si pastra in litere neperitóre numele Nifon, ca unulu ce a pusu o piétra trainica la temeli'a edificíului nationalu si umanitariu.

Dar, *celu ce invétia se cante de invetiatura*. Cu acést'a ocásiune profitu de indoitulu intielesu alu cuventului *inveti*, cáci dela aplicarea acestui indoitu intielesu aterna realizarea dorintieloru prea fericitulu Fundatoru alu scólei nóstre, lucru, care este de mare pretiu. Intru cât privesce realizarea dorintieloru Fundatorului, nu este nimicu mai frumosu si mai demnu de cât atunci, cand lucratorii viei se silescu intr'unu modu consciintiosu a o cultivá si a produce recolt'a dorita!

E frumosu si vrednicu de lauda, cá atunci când vine stapanulu viei sau mostenitoriuulu seu cá se adune rodirile, lucratorii i-esu inainte si-i diu: éta teascurile functionéza cu activitate, vasele sunt pline, rodulu este imbelsiugatu. Atunci bucuri'a stapanului este mare si resplat'a lucratoriloru nu este mica. Stapanulu cu satisfactiune va dice: *bine, Servitori credinciosi, preste putine ati fost pusi, preste multe ve voá pune, intrati intru bucuri'a dlui nostru.*

Marele si nemuritoriu Fundatoru alu scólei, cárei'a servimu, sciá cá lumea in timpu de 55 de veacuri, cu tóta filosofarea si inaltimea cugetarei unoru spirite distinse din sinulu ei, nu putuse atinge cunoscinti'a completa a unoru veritáti inalte, cari se satisfaca atât credinti'a omului, cât si setea morala ce simtiá omenirea in domeniulu vietiei sociale; sciá cá pentru indeplinirea acestoru dorintie si trebuintie ale omenirei, Fiulu lui Ddieu s'a injositu, a primitu natura omenésca, ca se vie, se vorbésca cu omulu, se-i descopere acele veritáti, pe cari filosofi'a nu-i le putuse dá. Fínd-cá omulu cadíuse si éră prea departe Ddieu, si deci nu putea sè se ridice la densulu, pentru acést'a Ddieu s'a coboritu la omu, ca se-lu inaltie si se-lu apropie de sine; unde éră neputintia, a lucratu puterea lui Ddieu; unde se inmultise pecatulu, a prisositu darulu lui Ddieu: Isus s'a sacrificatu pentru lume, reversandu asupra-i balsamu de vindecare si mantuire. In sfersita, evangeli'a a schimbatu fati'a lumiei. Da, Evangeli'a dragostei celei mai curate a reformatu viéti'a lumiei.

Si ce dragoste póte fi mai mare, de cât atunci cand cinev'a i-si pune sufletulu pentru prietenulu seu?

Ei bine, Parintele scólei Nifon, a infintiatu acésta scóla, ca se produca ómeni capabili de-a predicá evangeli'a dragostei, invetiatur'a umanitara, invetiatur'a luminei si a vietiei.

Noi, lucratorii acestei manóse tiarine, noi invetiatorii acestoru tinere mladitie, ca se putem responde la dorinti'a sufletului Fundatorului, trebue se punem in servitiulu acestei scóle, tóta inim'a si inteliginti'a nóstra spre a formá pre aceste mladitie in spiritulu Evangheliei Domnului, in spiritulu luminei si alu dragostei crestine, cáci numai prin acést'a vom probá, cá suntem servitori si lucratori credinciosi ai viei. *Prin acést'a, dice Acel'a, care s'a sacrificatu pentru binele lumiei, vor cunósce ómenii, cá sunteti ucenici ai mei, de veti avé dragoste intre voi.*

Despre dragostea ce Isus a predicatu lumiei éta ce dice Apostolulu neamuriloru :

„De asi vorbi limbile omenesti si ingeresci si dragoste nu am, *factum'amu arama sunatore si cimbalu resunatoriu. Si de asi avea darulu prorociei, si de asiu sci tote tainele si tota sciinti'a, si daca asi ave credinti'a, in cat se mutu si muntii, er dragoste nu am, nimicu nu sunt. Dragostea indelungu rabda, este gratiosa, dragostea nu pismuesce, dragostea nu se trufesce, nu se ingamfiza, nu se porta cu necuviintia.. nu gandeste reulu, nu se bucura de nedreptate, ci se bucura de adeveru. (1 Cor. XIII. 1-7).*

Spre acestu scopu, trebuie se tinda tote sciintiele, ca se faca omeni buni si folositori. Asupr'a acestui punctu trebuie se convergeze tote silintiele nostre. Cei ce vor face si vor invetia, acei'a mari se voru chem'a intru imparati'a cerurilor, er cei ce vor defaima un'a din cele mai mici porunci si asia vor invetia pre omeni, mai mici se vor chieama intru imparati'a lui Ddieu. *Deci celu ce invatia se caute de invetiatura.*

Voi, virste fragede, voi tinere mladitie, cari sunteti adunati imprejurulu mesei de lumina si de vietia; voi, pe cari bunulu si prea fericitulu vostru parinte v'a asiediatu cu dragoste imprejurulu mesei sale, luati sem'a la cuvintele Domnului, carui'a binefacatoriulu a voitu se fiti uenicii credinciosi; caci elu dice: *remaneti intru mine, de voiti rōda se aduceti; caci tota viti'a, care se desparte de trupina, se taia si in focu se arunca. Da, se remaneti credinciosi invetiaturei domnului in ori ce positiune sociala veti fi, ca se fiti omeni buni, caci vor fi destui si rei.*

Trebuie se sciti ca unoru teneri impodobiti cu sciintia le siēde forte bine, cand sunt si omeni buni, omeni ai adeverului si ai dragostei crestinesci. Si pe cat si siēde de bine si frumosu, cand sunt omeni buni, morali, pe atāt le siēde de reu si uritu cand nu suntu; din care cauza suntu atatea proverbe in sarcin'a si la adres'a lor. Se urmati cu zelu sciinti'a unita cu principiile sfinte ale moralei Mantuitoriului.

Inainte de venirea lui Isus Christosu lumea inseta de o invetiatura potrivita cu natur'a omenesca si nu o gasia.

Dar en aduceti-ve aminte, dupa ce Isus incepū a face cunoscuta invetiatur'a sa, care respundea tocmai la ceace cautā omulu; aduceti-ve, dicu, aminte cum lumea, care iubea adeverulu si lumin'a, urma dupa Isus diu'a si noptea, pe mare si pe uscatu, prin orasie si prin pustietati si cu nespusa ardore ascultā invetiatur'a mantuirei.

Nimicu nu-i descuraja, nimicu nu-i impededā: nici fōmea, nici setea, nici gōnele, nici spaimā, nici mōrtea, nu-i despartia de Isus Christosu, a carui invetiatura curgea din inima sincera si din adeveru, er nu din insielaciune si specula, nu din fatiarnicie, pe care, in persōn'a fariseiloru Isus a batut'o cu sbiciu de focu.

Da, lumea insetata de adeveru si sinceritate ascultā fara satiu evangeli'a imperatiei lui Ddieu si cu entusiasmu alergā la isvorulu celu limpede alu invetiaturei de lumina si de vietia, cum alērga cerbulu la isvōrele limpidi ale apelor.

Dar voi, voi, iubiti scolari, nu sunteti siliti ca se alergati prin pustietati se ascultati lectiile sub ceriulu liberu, caci nimicu n'a lasatu la voi'a intemplerii binefacatoriulu Fundatoru.

Din cuvintele ce a-ti auditu, a-ti vediutu si intielesu ca sciinti'a trebuie unita cu o vietia adeverata, caci numai asia omulu lui Ddieu va fi deseversitu si gat'a spre totu lucrulu bunu.

Pentru acēst'a mai inainte de a sferi, amintescu aci cuvintele unui parinte apostolicu, cuvinte cari se rapōrta la modulu educatiunei unui omu. Iata aceste cuvinte: „Nu este vietia adeverata. Acesti doi arbori au fost asiediatu unulu langa altulu in Paradisu. Apostolulu au intielesu bine acēst'a, si ieta pentru ce elu nu aprōba sciinti'a, care voesce se reguleze vietia fara cuventulu adeverului, caci elu dice: *sciinti'a ingamfiza, er dragostea edifica. Acēsta sciintia se fie in fundulu inimei vōstre, ca cuventulu adeverului se fie vietia vōstra. Vetii fi unu arbore roditoriu si nu veti incetā de a produce roduri, pe cari le cere Domnulu, roduri, pe cari nu le pōte atinge suflarea sierpelui si insielaciunea se nu le pōte corupe.*”

Deci celu ce invetia, se caute de invetiatura.

De aceea astadi, cand serbam aniversarea unui institutu, care se formeze omeni pe acēsta temelie trainica, toti cāti suntemu lucratori in viea cea frumōsa, plantata de pre fericitulu Fundatoru, se serbam cu dragoste si pietate atāt aniversarea scolei de lumin'a cāt si memori'a binefacatoriului Fundatoru.

Ca spiritulu seu privindu asupra nōstra si asupra frumōsei sale plantatiuni, si vediendu cum implinim de sinceru detorintiele sale, se dica: *bine este ca omulu se faca bine; vrednici de plata suntu lucratori vici mele „Ortodoxulu.”*

D i v e r s e.

* Comitulu protopresviteralu alu tractului Aradului s'a intrunitu alaltieri in siedintia strordinara si esaminandu recourse intrate pentru postulu vacantu de protopresviteru si constatandu ca toti recurrentii posedu calificatiunea ceruta in concursu, a decisu a-se admite toti in list'a de candidare, pre carea in contielegere cu comisariulu consistorialu, parintele protosincelu Iosif Goldisiu o-a stabilitu in urmatoriulu modu: 1) parintele Moise Bocsianu, parochu in Curticiu si administratoru protopresviteralu alu Aradului; 2) parintele Petru Suciu, asesoru referinte la consistoriulu din Oradea-mare; 3) parintele Ioan Belesiu, parochu in Odvosiu; 4) parintele Michailu Sturz'a, parochu in Siepreusiu si asesoru consistorialu; 5) parintele Iosif Ardeleanu, capelanu in Chitighazu si 6) Atanasiu Tuducescu, profesorulu de teologia in Aradu.

Diu'a de alegere s'a ficsatu pre 28. Decemvre stilulu vechiu a. c.

* Oferte pre seam'a seminariului diecesanu. Prin parintele Tom'a Pacala, parochu in Zsāka, si administratoru protopresviteralu alu Oradei-mari s'au mai colectatu pre seam'a seminariului dela urmatori dñi: Tom'a Pacala, cā rat'a anului 1884, sum'a de 25 fl. v. a.; Ioan Lessi senior din Furt'a 10 fl.; Ioan Lessi junior din Furt'a 10 fl.; Georgiu Pantea din Rabei 10 fl.; Stefan Ilesiu din Tetetlen 5 fl.; — caror'a prin acēst'a in numele scopului maretin, la a carui'a promovare au contribuitu numiti domni, le esprimāmu si pre acēsta cale cea mai cordiala multumita.

† Necrologu. Dumitru Popoviciu, parochu in G. Homorogu a trecut la cele eterne Dumineca in 18 Noemvre cal. v a. c.— fiendu in etate de 82 de ani si in alu 57-lea anu alu servitiului seu credinciosu la altariulu Domnului. Remasitiile pamentesci ale de-

functului s'au depus spre odihna eterna Marti in 20 Noemvre, functionandu la inmormentare 6 preoti din comunele vecine.— Fie-i tierin'a usióra si memori'a binecaventata!

* Conferintie literarie in Aradu. La initiativ'a si in favorulu reuniun-i femeiloru romane din Aradu, precum suntema informati, se va arangia in sala mare a institutului pedagogico-teologicu din Aradu unu ciclu de conferintie literarie. Prim'a conferintia o va tiené dlu profesoru Romulu Ciorogariu Damineca in 9 Decemvre cal. vechiu, la 6 óre sear'a. De'a va tractá despre: „liberalismu in biserica.“ Celelalte conferintie nu vomu intrelasá a-le anuncia la timpu pentru orientarea onoratului publicu.

* Convocare. Membrii Societáti „Progresulu“ sunt poftiti a-se intruni in adunare generala, ce va avé locu in 9/21 Decemvre 1884, dupa amédi la 3 óre. O b i e c t u l u : Modificarea Statuteloru in conformitate cu intimatulu Inaltulu Ministeriu reg. ung. de interne. (Nr. 52985. VII.) Aradu, in 1/13 Dec. *Emericu V. Stanescu*, preside interimalu.

* „Atheneulu romanu“ din Bucuresci. Dumineca se va face deschiderea solemna a Atheneului. Dlu Esarcu, presedintele acestei asociatiuni va tiené unu discursu, prin care vá aretá progresele facute de Atheneu pana acum si va vorbi despre nóua fasa in in care trebue se intre. Dupa acést'a dlu Hajden vá tiené o conferintia asupr'a raporturiloru dintre limb'a si inteliginti'a poporului romanu.

† Necrologu. Veteranulu parochu din Soborsin *Iosifu Popovicu*, dupa unu morbu indelungatu a trecut la cele eterne in 20-lea lunei trecute in alu 68-lea anu alu etatiei s'ale, servindu la altariulu Domnului 38 de ani. — Inmormentarea s'a celebratu la 21. Novembre a. c. cu 10 preoti, pontificandu parintele protopresviteru tractualu *Vasilu Belesiu*, si asistandu unu numeru fórte mare de poporeni si streini din locu si juru.— Pe repausatulu le-deplangu: fiic'a s'a *Sofi'a* nasc. si marit. *Popovicu*, — apoi ginerii: *Nicolau Popovicu* preotu cu nepotii *Virgiliu* si *Aureliu*; — *Iosif Munteanu* preotu cu nepotii: *Corneliu* si *Sabinu*, — si toti consangeni si poporeni, cari l'au iubit cu caldura pana la ultim'a resuflare. La momentulu repausatului parintele protopopu a tienutu o cuventare funebrala, care a storsu lacrimi din ochii tuturor'a. — Fie-i tierin'a usióra si memori'a eternu binecaventata!

* Sierinlu sfinteloru móste ale sfintei mucenice *Filofteia*, facutu prin initiativ'a si principalulu concursu alu P. S. S. parintelui episcopu alu eparchiei *Argesiu*, D. D. *Ghenadie II*, secundatu de epítropi'a bisericeii si prin ajatoriulu banescu alu mai multoru piosi crestini, eete de argintu in greutate de 23 de oca si 73 dramuri, prob'a 12, poleitu pe alocurea cu auru, pretiuntu dramulu lucratu a 1 leu si 50 bani, gravurile, lemnulu, imbracatu pe dinauntru cu catifea, toculu de stiela in care sta si piedestalulu de stejaru lusruitu. Sierinlu consta 14,554 lei. Pe sieriu suntu 9 tablouri in reliefu: la capu inaltiarea Domnului; la picidre portretulu prea sfinutilui episcopu fundatoriu, D. D. *Ghenadie II* alu *Argesiu*; pe ambele parti din fatia si din dosu siese tablouri reprezentandu vieti'a sfintei, ér d'asupra pe capu intregulu chipu alu sfintei; pe langa acesteia inca siese chipuri de *Serafimi* si dóue de *Anchageli*: ér campulu semanatu cu stele aurite.“

* Copil'a cu perulu de argintu. — De vr'ó câte-va septamani, între órele dóue si trei dupa amédiadi, se vede preumblandu-se la „Bois de Boulogne,“ la Paris, o copila d'aprópe diece ani, care atrage atentinnea tuturoru.

Acésta copila este elegantu imbracata, pare a fi indestulu de sanatósa si are perulu albu, intocmai ca argintulu, lungu d'aprópe siese-dieci centimetri si cazendu pe umeri in bucle.

Este de notatu cá copil'a acést'a nu este o albinósa. Ochiu n'au colórea rosie caracteristica acestoru casuri particulare, si pare cá acésta albétia a perului o detoresce unoru cause morale. Acést'a merita o explicatiune.

Dsiór'a Sa-i'a de Skob... — astfelu se numesce copil'a — este fiica unei dómne poloneze, veduva de mai multi ani, si alu carei sotiu, comitele de Skob... fu ucisu intr'unu duelu cu pistolulu, remasu celebru, de catra unulu din compatriotii sei, d. P. Cr... Da'a de Skob... erá insarcinata, cand se aduse sotulu ei aprópe morindu.

In peptulu ei isbucni o revolutiune ingrozitoare, si, dupa trei luni, copil'a ce nascu avea capulu acoperitu cu peru albu. Copil'a crescu, si perulu ei pástia colórea anormala.

Nu póte cine-va se-si inchipuiesca pana la ce punctu acésta figura de copila, putienu gauditóre, este in cantátorie cu bucelele sale cele lungi cari iidau aerulu unei dieite.

Ea se preumbla in totdeun'a cu mam'a sa, care dela mórtea sotului ei umbra imbracata in negru. Copil'a asemene e imbracata in negru, ceea ce produce unu contrastu fórte atragatoriu. Ea este deja cunoscuta de totu cartierulu dela „Bois-de-Boulogne“ sub numele de *Copil'a cu perulu de argintu*. „Rom.“

* O nóua metoda de insielatiune.— O femeia care vediuise dile mai bune, dar care sacrificase demonului loteriei nu numai tóta averea sea, ci inca pensiunea iei de veduva, concepuse o ideia originala d'a pune la contributiune inimele compatimitóre a celor avuti. Victim'a alésa de dens'a primia prin postie unu plicu voluminosu copriindu o pungulitia de bani, facuta de densa, precum spunea in alaturat'a epistóla scrisa c'o mana tremuranda in care exprimá mizeri'a sea, aretandu cá lucruse alaturat'a pungulitia cu degetele inghetiate de frigu si cu stomaculu golu ca se-si póta procurá prin vendierea iei pâne pentru fóme, petrolu pentru lampa si lemne pentru incaldirea camarutiei sale. Epistol'a face apela la generositatea adresatului si sfirsiesce exprimându speranti'a d'a fi onorata c'unu respunsu favorabilu. Se intielege cá primitorulu scrisórei i-i trimete dreptu respunsu câte-va fiorini, de patru séu cinci ori mai multu de cât pretulu cu care ar fi pututu camperá punguliti'a in téggu. In trecutele dile trimisese unu functionariu superioru alu unei banci o asemene epistóla si primise dreptu respunsu cinci fiorini. A dóu'a di dupa acést'a, aflandu-se acestu functionariu la o serata, arata punguliti'a celoru adunati si povesti chipulu cum o primise, avendu de scopu a face o micá colecta pentru nenorocita femeia. Cât de mare inse fuse deceptiunea si mirarea lui, vedindu cá apelulu seu la generositate se primesce c'unu risu homericu unanimu si cá fie-care din cei presenti (advocati, functionari si comercianti) scóte câte o asemene pungulitia, pe care o primise intr'unu chipu identicu. Ei toti facusera acela-si lucru ca functionariulu bancii si trimisesera acelei femei dela 5 pana la 10 fiorini.

Adunarea luà otarirea a pune unu termenul unei asemenea manopere si unu june advocatu se insarcina cu acèsta misiune. Elu isbuti a surprinde pe dibacea corespondinta tocmăi in momentul cand erà se puna in plicuri o jumetate duzina d'asemene pungulitie d'impreuna cu epistòlele identice; langa ea se afla o cutie plina de alte pungulitie, tôte la felu. Advocatul, supuind'o la unu interrogatoriu severu, o constrânse la marturirea cã cumperase pungulitiile cu ridicat'a la o magazie si cã mizeri'a ar fi indemnato la acèsta manopera. Dar faci'a ei rumena, mobilierulu confortabilu si marele asortimentu de pungulitie erau in contradictiune cu disele sale. In cont'a promisiunii din parte-i cã se vã lasã d'aci nainte de acèsta speculatiune, advocatul i-i fagaduia cã pentru asta data pagubasiu nu vor denuntiã insielaciunea ei la politi'a corectionala. „Rom.“

Avisu!

Pentru ca se potemu incheia socotile anuale, rogãmu pre domni abonenti ai fòiei nòstre, cari suntu restanti cu pretiulu de abonamentu, se binevoesca a ni tramite pretiulu cat mai in graba. — Administratiunea tipografiei diecesane.

Concursu.

Conform decisiunii consistoriale de datulu 29. Octomvre a. c. Nr. 1000 B., pentru indeplinirea parochiei vacante de class'a prima din comun'a bisericésca gr. or. Giresiu, protopresviteratul Oradii-mari, se escrie concursu cu terminu de 30 de dile dela prim'a publicare.

Dotatiunea preotiesca se cuprinde in:

1. Sessiunea parochiala constatatoria din 28 jugere catastrale.
2. Birulu preotiescu, dela cei cu pamentu câte 1 fl. era dela dileri câte 50 cr. dela fie-care numeru de casa.
3. Stòlele usuete si indicate in protocolulu comitetului parochialu dtto 22. Noemvre a. c. Nr. 4.
4. Cas'a parochiala cu intravilanu.

Recurintii vor avè recursele instruite cu documintele prescise pentru parochie de class'a prima si adresate comitetului parochialu din Giresiu, — a le tramite administratorului protopopescu Tom'a Pacala in Zsàka p. u. Furta (Biharmegye), — avendu a se presentã in un'a duminica séu serbatòria in S. biserică spre a-si aretà desteritatea in cele bisericesci.

Se obsérva cã alegendu-lu pe timpulu dela 21. Septemvre 1884, pana in 21. Septemvre 1885, — conform §-lui 8 din regulamentulu pentru parochii. — jumetate din venitul parochiei va avea se dee veduve preotese.

Terminulu de alegere in sensulu Stat. org. se vã publicã cu 8 dile mai nainte in biseric'a din Giresiu, despre ce voru fi avisati si recurintii.

Giresiu, 22. Noemvre 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Toma Pacala**, m. p. administratoru protopopescu.

Amesuratu ordinatiunii consistoriale de datulu 29. Octomvre a. c. Nr. 1048. B., pentru deplinirea parochiei vacante — de class'a a dou'a — nou organizate din *Suiugu-Iteu*, protopresviteratul Oradii-mari, se escrie concursu cu terminu de 30 de dile dela prim'a publicare.

Emolumintele sunt:

1. Cas'a parochiala cu doue chilii, camera, grajda de vite, gradina de legumi si doue intravilane.
2. 49. jugere de pamentu comassatu — aratoria si fenatiu.
3. Birulu dela 141 Nri de case, dela fie-care numeru 1 mesura de bucate $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucuruzu in grauntie.
4. Stòlele indatinate; — numerulu sufleteloru e 550.
5. Dile de lucru: cu plugulu 35, era cu manile 91.
6. 4 orgii de lemne.

Emolumintele de sub Nri 1—6, computeate in bani, dau o suma numerica de 690 fl. v. a.

Recurrentii vor avea recursele instruite cu documintele prescise de Stat. org. si de § lu 15. lit. b) din regulamentulu pentru parochii, adresate comitetului parochialu din Suiugu-Iteu, a-le tramite subscrisului administratoru protopresviteralu in Zsàka p. u. Furta; — avendu pana la alegere a-se presentã in un'a duminica ori serbatòria in S. Biserica din Suiugu, spre a-si aretà desteritatea in cele bisericesci.

Terminulu de alegere se vã publicã cu 8 dile mai nainte in S. Biserica din Suiugu, despre ce voru fi avisati si recurintii.

Suiugu, 20. Noemvre v. 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Toma Pacala**, m. p. administratoru protopopescu.

Pe bas'a decisului Ven. Consist. alu Caranseb-siului Nr. 691 B. pentru postulu de capelanu pe langa neputinciosulu parochu Ioachim Balanu, dia *Sacosiu-ungurescu*, in protop. Lugosiului; se escrie concursu, cu terminu pana la 16. Decemvre vechiu, cand va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: 10 jugere pamentu aratoria, dela o suta de case câte 15 oche cucuruzu in bómbe si a trei'a parte din stòla cadietòrie.

Recursele conform statut. org. bis. si Regulamentulu pentru parochii, a-se adresã catra comitetulu parochialu gr. or. din Sacosiu-ungurescu si a-se tramite Rev. D. George Pesteanu, protopresviteru in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu D. protop. tractualu.

Devenindu vacantu postulu de docenta la scòl'a confesionala din *Ecic'a-romana*, cottulu Torontalu, protopopiatulu B.-Comlosiu — se escrie concursu pentru deplinirea aceluia cu terminu de alegere pe 30. Decemvre a. c. st. v.

Emolumintele sunt in bani 300 fl.
 in relutu pentru cortelu 40 fl.
 pentru conferintie 12 fl.
 pentru scripturistica 5 fl.

Sum'a 357 fl.

Invetiatoarea va fi obligata a invetia si manaduca invetiacelele in scola si la lucrulu de mana pe cat se pote mai frumosu; asiderea se recere ca se scie si limb'a magiara. — Recursele adresate Comitetului parochialu, sunt a-e tramite concernintelui protopopu Vichentie Sierbanu, — via N. Kikinda — la B.-Komlos pana la 25 Decemvre.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **V. Sierbanu**, prot. B.-Comlosiu.

Prin acest'a se deschide concursu pentru ocuparea postului de invetiatoriu la clas'a II. a scolei confesionale gr. or. romane din *Racasi'd'a*, protopresviteratulu Bisericeii-albe, cu terminulu de **16. Decemvre 1884.** in care di seva tine si actulu alegerii.

Emolumintele sunt:

- a) Saliariulu 320 fl
- b) Cortelu liberu in noulu edificiu scolare.
- c) 24 metri cubici lemne de arsu clas'a II. a 2 fl. 50 cr. = 60 fl. din care are se-se incaldiasca in scol'a
- d) Pausialu pentru conferintii. invetiatoresci 12 fl.
- e) Pausialu pentru scripturistica 10 fl.

Doritorii de a ocupa acestu postu au a produce urmatoarele:

- 1) Estrasu de botezu cumca sunt romani gr. or.
- 2) Testimoniu cumca au absolvatu pedagogi'a intr'unu institutu din Metropoli'a nostra.
- 3) Testimoniu de calificatiune, si
- 4) Testimoniu de calificatiune din limb'a magiara spre a putea propune in scola, in intielesulu legii tierii.

Recurentii sunt poftiti a-se presentá intr'o domineca seu serbatore in s bisericu spre a-si areta desteritatea in cantu si tipicu, de-oroce invetiatorii sunt obligati a conduce cantarea in bisericu.

Recursele astfelu instruite au a-se adresa comitetului parochialu la adresa Rev. Dnu Filip Adam administratorulu protopresviteratului Bisericeii-albe, in Iam.

Racasi'd'a, 18. Noemvre 1884. st. v.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu Dnu protopopu tractualu.

Se escrie de nou concursu pentru intregirea postului invetiatorescu din comun'a gr. or. *Drinov'a*, cottulu Carasiu-Severinu, protopresviteratulu Fagetului cu terminu de alegere pe **27. Decemvre st. v. a. c.** cand se va tiené si alegerea.

- a) Emolumintele in bani gat'a 109 fl. v. a.
- b) Spese pentru conferintiele invetiatoresci 3 fl.
- c) Spese pentru scripturistica 2 fl.
- d) Curatitulu scolei 3 fl.
- e) Lemne in natura 8 orgii, 4 orgii pentru scola si 4 pentru invetiatoriu.
- f) In naturale 15 meti graú si 15 meti cucuruзу. Cortelu liberu si gradina de legumi.

Recursele instruite in sensulu stat. org. si regulamentului adresate com. parochialu din *Drinov'a* se le subscerna Rever. Domnu Atanasiu Ioanovicu, protopresviteru in Fageta.

Drinov'a, in 1. Noemvre 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protop. tractualu **Atanasiu Ioanovicu**, protopresv.

Se escrie concursu pentru intregirea postului invetiatorescu din comun'a gr. or. *Susani*, comitatulu Carasiu-Severinu, protopresviteratulu Fagetului cu terminu pana in **20. Decemvre st. v. a. c.**

- a) Emolumintele sunt in bani gat'a 129 fl.
- b) Pentru lemne din care are a-se incalzi si scol'a 24 fl.
- c) Pentru scripturistica 4 fl.
- d) Pentru conferintiele invetiatoresci spese 10 fl.
- e) Simbri'a servitoriului la scola 10 fl.
- f) Naturale 20 meti de cucuruзу, si 10 meti de graú curatu.
- g) Cortelu liberu si gradina de legumi.

Doritorii de a ocupa acestu postu sunt avisati a-si trimitte recursele loru, instruite conform prescri-seloru stat. org. bis. si ord. cons. Rev. Dnu Atanasiu Ioanovicu, prot. in Fagetu, pana la espusulu terminu, au a-se presentá in s. bis. spre a-si areta desteritatea in cantu si tipicu.

Susani, in 2. Noemvre 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu prot. tractualu **Atanasiu Ioanovicu**, protopresv.

Pentru vacant'a statiune cantoralo-invetiatoresca din comun'a bis. gr. or. *Soldobagiu*, in protopresviteratulu Oradii-mari, cottulu Bihorului, — prin acest'a se escrie concursu cu terminulu de alegere pe diu'a de **16/28 Decemvre 1884**, cand se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: a) pentru scolarii de ambe secsele de 6—12 (37) cate 1 fl. era pentru cei de 13—15 ani (15) cate 50 cr. b) dela 71 fumuri de case cate 1 mesura (31 litre) de graú, dintre cari cei mai miseri, d'au cucuruзу in greuntie, a 1 fl. 25 cr. apoi dela 40 fumuri, unde nu se afla prunci de scola cate 50 cr. c) un'a jumetate sesiune din 16 jugere pamentu comasatu-aratoriu si livada, a 6 fl. d) pausialu, pentru conferintiele invetiatoresci 6 fl. era pentru scripturistica 5 fl. e) trei orgii de lemne numai pentru invetiatoriu, a 5 fl. f) si dela 8 liturgii private la anu, a 20 cr. dela 2 masluri pe anu a 50 cr. dela 6 cununii la anu, a 50 cr. dela 10 ofestanii la anu, a 10 cr. dela 10 inmormentari mari la anu, a 1 fl. 20 cr. dela 10 inmormentari mici, a 50 cr. si celelalte venite dela bisericu, g) 20 lucrasi cu manile, a 30 cr. h) cuartiru liberu in natura cu gradina de legumi, crumpene si canepa de 1/4 de jugeru. — Sum'a emolominteloru 304 fl. 85 cr.

Aspirantii la acest'a statiune sunt avisati, recursele loru instruite conformu dispu-setiuniloru Stat. org. adresate Comitetului parochialu ale tramite subscrisului parochu, ca presiedinte alu comit. par. per Mergita, p. n. Széplak, in Szoldobagy, pana la terminulu sus indicatu, si presentendu-se pe diu'a alegerei in st. bisericu spre a-si areta desteritatea in cantu si tipiculu bisericescu.

Dela recurenti se recere Testimoniu si despre limb'a magiara. cei cei ce voru precepe pomaritul si horticultur'a voru avea preferintia.

Din siedinti'a Comitetului parochialu gr. or. *Soldobagiu*, tienuta la 7/19 Noemv. 1884.

Ioanu Lazeu,
parochu, pres. com. par.